

KNA AVDELING OPPLAND
Sjusjøvegen 2185
2612 SJUSJØEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Jonas Oliver Elnes, 61 26 60 84

Vedtak - Endring av tillatelse etter forurensningsloven for Elvedalen-motor og aktivitetssenter

Vi viser til søknad datert 1. juli 2024.

Vedtak

Statsforvalteren endrer KNA avdeling Oppland sin tillatelse etter forurensningsloven. Den oppdaterte tillatelsen med krav og vilkår ligger vedlagt.

Endringene i tillatelsen gjelder fra 7. oktober 2024.

Etter søknad fra KNA avdeling Oppland tillates Kjørekurs/sikkerhetskurs/ferdighetskurs å gjennomføres på mandager og alle hverdager fra kl. 8. Det tillates maksimalt 6 biler på banen samtidig for denne aktiviteten.

KNA avdeling Oppland skal betale et gebyr for Statsforvalterens saksbehandling. Gebyret fastsettes til 13 200 kroner. Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4.

Kort om bakgrunnen for saken

KNA søker om å avholde aktiviteten «Kjørekurs/sikkerhetskurs/ferdighetskurs» på mandager og at åpningstiden for denne aktiviteten kan gjennomføres fra kl. 8 på alle hverdager. Dette gjøres på grunn av økt forespørsler fra trafikkskoler og for å imøtekomme deres åpningstider.

Elvedalen Motor- og aktivitetssenter er i gjeldene tillatelse ikke åpent på mandager, og på øvrige hverdager er åpningstiden fra kl. 9 til 19. I dialog med virksomheten er det blitt avklart at det ikke er behov for mer enn maksimalt 6 biler samtidig for denne aktiviteten. Gjeldene tillatelse tillater opptil 12 biler. KNA avdeling Oppland opplyser også om at det er sjeldent det er 6 biler som kjører samtidig på banen da kjøretøyene som regel venter på tur til å kjøre på banen.

Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalteren myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2021 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

Nasjonalt prioriterte stoffer

Statsforvalteren har et mål om å kontinuerlig redusere utslipp av nasjonalt prioriterte stoffer (se vedlegg 1 i tillatelsen) med mål om at utslipp av slike stoffer blir stanset.

Statsforvalterens vurdering

I vår vurdering har vi sett til støyrapporten som ble lagt ved under forrige revisjon av tillatelsen. Aktiviteten Kjørekurs/sikkerhetskurs/ferdighetskurs er den aktiviteten på anlegget som støyer minst.

Statsforvalteren mener det bør være et tydelig skille mellom aktiviteten kjørekurs Kjørekurs/sikkerhetskurs/ferdighetskurs, som tydeliggjør at dette er en aktivitet man kan forvente lite støy fra. Vi har derfor, i dialog med KNA avdeling Oppland, redusert maks antall kjøretøy for denne aktiviteten til seks kjøretøy. Vi har også tilført at forbikjøringer skal unngås. Vi vurderer at dette er vilkår som ivaretar formålet til aktiviteten Kjørekurs/sikkerhetskurs/ferdighetskurs.

Omsøkt aktivitet vil etter vår vurdering ha liten betydning for støyutslipp fra anlegget.

Vi vurderer at vedtaket ikke har noen virkninger på naturmangfold, derfor vurderes ikke de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12. Vi vurderer også at endringene ikke vil kunne påvirke nærmeste resipient, derfor vurderes ikke de den omsøkte aktiviteten opp mot vannforskriften.

Endring av pkt. 1.4 Kjørekurs/sikkerhetskurs/ferdighetskurs

Statsforvalteren endrer pkt. 1.4 Kjørekurs/sikkerhetskurs/ferdighetskurs i gjeldene tillatelse til med følgende tekst:

Ved disse arrangementene tillates bare kjøretøy som er registrert for kjøring på offentlig vei. Det er ikke tillatt med konkurransekjøring (rene hastighetskonkurranser) og forbikjøringer skal unngås. Det tillates maksimalt 6 biler på banen samtidig for denne aktiviteten.

Aktiviteten tillates alle hverdager fra kl. 8 til kl. 19.

Pkt. 1.1 er endret til slik at «kurs» er tillatt på mandager.

Saksgang

Statsforvalteren behandler søknader i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

Forhåndsvarsel og uttalelser

Saken er forhåndsvarslet i samsvar med forurensningsforskriften § 36-5. Statsforvalteren oversendte utkast til vedtak og tillatelse til parter som tidligere har uttalt seg om anlegget. Frist for å gi uttalelse var 8. september 2024.

Bedriften har selv ikke kommet med kommentarer til utkastet eller varselet om gebyr.

Gjøvik kommune skriver at de ikke har mottatt noen klager på støy de siste 2-3 årene. Endringene vurderes som små og kommunen har ingen øvrige kommentarer til endringen.

Det kom ikke inn andre uttalelser til utkastet.

Klagerett

KNA avdeling Oppland og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram. Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren.

Statsforvalteren sender kopi av dette brevet med vedlegg til berørte i saken.

Med hilsen

Tore Pedersen (e.f.)
avdelingsdirektør

Jonas Oliver Elnes
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Tillatelse etter forurensningsloven - Elvedalen motor- og aktivitetssenter

Kopi til:

GJØVIK KOMMUNE
Anita Røste

Postboks 630
Austdalfeltvegen 62

2810
2838

GJØVIK
Snertingdal

Peter Kvalsvik
Magne Engen

Austdalfeltvegen 75
Austdalfeltvegen 64

2838
2838

Snertingdal
Snertingdal

Tillatelse etter forurensningsloven til Elvedalen motor- og aktivitetssenter

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16 og endret i medhold av § 18. Tillatelsen med senere endringer er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår på side 4 til og med side 12.

Tillatelsen er ajourført per 7. oktober 2024 og erstatter tidligere tillatelse.

Hvis bedriften ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at forurensningsmyndigheten kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	KNA avdeling Oppland
Org. nummer (bedrift)	987 450 940
Virksomhet	Elvedalen motor- og aktivitetssenter
Beliggenhet/gateadresse	Snertingdalsvegen 1294, 2838 Snertingdalen
Kommune-gnr./bnr.	Gjøvik-220/90
UTM sone 32	Øst: 578849, Nord: 6748947
NACE-kode og bransje	77.110 - Utleie og leasing av biler og andre lette motorvogner

Forurensningsmyndighetens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer
2022.0791.T	3407.0143.01

Tillatelse første gang gitt:	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret:
26.03.1987	30.11.2022	07.10.2024
Tore Pedersen avdelingsdirektør		Jonas Oliver Elnes rådgiver

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Saksbehandler/Saksnr.	Beskrivelse
01	30.11.2022	Jonas Oliver Elnes 2019/13688	Tillatelsen er revidert etter mal fra Miljødirektorat
02	07.07.2023	Jonas Oliver Elnes 2019/13688	Pkt. 1 er endret etter vedtak i klagesak
03	07.10.2024	Jonas Oliver Elnes 2019/13688	Pkt. 1.4 endret til å inkludere mandager og fra kl. 8 Pkt. 7.1 endret tabell til å samsvare med kjøretider

Innhold

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Elvedalen motor- og aktivitetssenter	1
1 Tillatelsens ramme	4
1.2 Begrensninger i antall kjøretøy	4
1.3 Motorsportstevner og biltreff	4
1.4 Kjørekurs/sikkerhetskurs/ferdighetskurs.....	5
1.5 Utarbeidelse av terminliste	5
2 Generelle vilkår	5
2.1 Utslippsbegrensninger.....	5
2.2 Plikt til å overholde grenseverdier	5
2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig.....	5
2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold	5
2.5 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare	5
2.6 Internkontroll	6
3 Utslipp til vann	6
4 Utslipp til luft.....	6
5 Grunnforurensning og forurensede sedimenter	7
6 Kjemikalier	7
7 Støy	7
8 Avfall	8
8.1 Generelle krav	8
9 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning	9
9.1 Miljørisikoanalyse	9
9.2 Forebyggende tiltak.....	9
9.4 Varsling av akutt forurensning	9
11 Rapportering til forurensningsmyndigheten	11
13 Eierskifte	11
14 Nedleggelse	12
15 Tilsyn.....	12

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder forurensning fra motorsport og tilgrensende aktiviteter. Tillatelsen er basert på tidligere tillatelse av 26.03.1987 og søknad om fornyelse 14.12.2020.

1.1 Åpningstider

Kjøring på bane tillates kun innenfor tidsrommene nedenfor. Hvilke kjøretøy som kan benyttes de ulike dagene står i tabellen til høyre:

Dag	Åpningstid	Aktivitet
Mandag	08:00 – 19:00	Kurs*
Tirsdag	09:00 – 19:00	Bil, stor kart, cadetti/minikart, kurs*
Onsdag	09:00 – 19:00	Bil, kurs*
Torsdag	09:00 – 19:00	Bil, kurs*
Fredag	09:00 – 19:00	Bil, stor kart, cadetti/minikart, kurs*
Lørdag	10:00 – 19:00	Bil, stor kart, cadetti/minikart
Søndag og helligdager	Stengt	Unntak inntil 6 søndager i året, se pkt. 1.3

* gjelder kurs definert i punkt 1.4

1.2 Begrensninger i antall kjøretøy

Det tillates maksimalt 15 stor kart og cadetti/minikart på banen samtidig. Under motorsportstevner tillates maksimalt 30 stor kart eller cadetti/minikart på banen samtidig.

Det tillates maksimalt 12 biler på banen samtidig.

Det skal vurderes å bytte til eksosanlegg med bedre lyddemping for store kart og cadetti/minikart. Det skal også vurderes å bytte til elektriske kjøretøy.

1.3 Motorsportstevner og biltreff

Det tillates motorsportstevne inntil 3 helger i året for bil eller stor kart/cadetti/minikart, inkludert debutantkurs.

Det er bare adgang til å arrangere motorsportstevner i helger dersom disse gjennomføres i tråd med Norges bilsportforbund sitt konkurransereglement for arrangementstypen.

Det tillates biltreff inntil 3 helger i året. Med biltreff menes arrangementer i regi av private bilklubber. Det er forbudt med konkurransekjøring (rene hastighetskonkurranser) på biltreff.

Motorsportstevner og biltreff tillates i tidsrommet:

Dag	Klokkeslett
Fredag:	09:00 til 18:00
Lørdag:	09:00 til 18:00
Søndag:	13:00 til 18:00

Motorsportstevner og biltreff skal ikke forekomme i juli måned og skal ikke gjennomføres dersom det kolliderer med viktige begivenheter i kommunen (for eksempel konfirmasjoner).

Motorsportstevner og biltreff skal ikke forekomme to helger på rad.

Dispensasjon fra forbudet mot støyende arrangementer i lov om helligdager og helligdagsfred må søkes til Politiet.

1.4 Kjørekurs/sikkerhetskurs/ferdighetskurs

Ved disse arrangementene tillates bare kjøretøy som er registrert for kjøring på offentlig vei. Det er ikke tillatt med konkurransekjøring (rene hastighetskonkurranser) og forbikjøringer skal unngås. Det tillates maksimalt 6 biler på banen samtidig.

Aktiviteten tillates alle hverdager fra kl. 8 til kl. 19.

1.5 Utarbeidelse av terminliste

Det skal utarbeides en terminliste for Elvedalen motor- og aktivitetssenters aktiviteter kommende sesong. Den skal oversendes Statsforvalteren senest 1. mars.

Helgearrangementer med motorsportstevner og biltreff skal varsles minimum 6 uker før avvikling ved kunngjøring i lokalpressen, nabovarsel og oppslag.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.5 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak

som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt. 9.4.

2.6 Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette¹. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert. Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

3 Utslipp til vann

3.1 Utslippsbegrensninger

3.1.1 Utslipp fra punktkilder

Virksomheten skal ikke ha punktutslipp. Hvis virksomheten har punktutslipp skal det foretas prøvetaking og vannmengdemåling ved punktutslippet årlig. Resultatene oversendes til forurensningsmyndighet, sammen med terminlisten, innen 1. mars hvert år.

Forurensningsmyndigheten kan på bakgrunn av ny kunnskap eller ny teknologi fastsette strengere grenser og/eller krav om nye målinger.

3.1.2 Diffuse utslipp

Virksomheten skal ikke ha diffuse utslipp til vann. Eventuell avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

3.1.3 Utslippsreducerende tiltak

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra vaskehaller, verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende renseenhet, slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet. Ved tilknytting til offentlig avløpsnett fastsetter den ansvarlige for nettet, i hovedsak kommunen, nærmere krav.

Sanitæravløpsvann skal håndteres i henhold til krav fra kommunen.

4 Utslipp til luft

Støving fra grusbaner, feiing av motorsportbanen og lignende skal ikke medføre ulempe for miljøet.

Virksomheten skal ha rutiner for å vurdere om det er behov for støvbinding eller andre støvdempende tiltak. Utslipp av støv/partikler skal ikke medføre at mengde nedfallsstøv overstiger 5 g/m² i løpet av 30 dager.

¹ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

Forurensningsmyndigheten kan på bakgrunn av ny kunnskap eller ny teknologi fastsette strengere grenser og/eller krav om nye målinger.

5 Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke medfører utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven, eventuelt godkjenning fra kommunen².

6 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler m.m.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også pkt. 2.6 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.³

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁴ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

7 Støy

7.1 Grenseverdier for støy hos naboer

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som innfallende lydtrykknivå ved mest støyutsatte fasade:

² Jf. Forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

³ Jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 11.06.1976 nr. 79 § 3a om substitusjonsplikt

⁴ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30.05.2008 nr. 516

Støykilde	Støynivå på uteplass og utenfor rom med støyfølsom bruk	Støynivå utenfor soverom kl. 19-08	Maksimalt støynivå på uteplass med støyfølsom bruk, dag og kveld, kl. 7-23
Motorsport	L _{den} 45 dB	Aktivitet på banen skal ikke foregå.	L _{5AF} 60 dB
El-bil i juli	L _{den} 45 dB	Aktivitet på banen skal ikke foregå.	L _{5AF} 45 dB

L_{5AF} er A-veid nivå målt med tidskonstant «Fast» på 125s som overskrides av 5 % av hendelsene i løpet av en nærmere angitt periode, dvs. et statistisk maksimalnivå i forhold til antall hendelser

Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet, lossing/lasting og feiing av banen.

Bedriften har utarbeidet støysonekart. Det ene skal vise støyutbredelsen i røde og gule soner, jf. T-1442 kap. 2.2.1, og sendes kommunen og Statsforvalteren. Det andre skal vise hvilke områder som har støynivåer over og under støygrensene i tillatelsen og sendes Statsforvalteren. Støysonekartene skal holdes oppdatert.

7.2 Bruk av høyttaleranlegg

Bruken og styrken av høyttalere må reduseres mest mulig. Høyttalere må rettes bort fra bebyggelse hvis mulig.

Støy fra høyttalere skal ligge innenfor grenseverdiene gitt i pkt. 7.1.

Bruk av høyttalere er forbudt i juli måned og utenfor driftstiden.

7.3 System for registrering av klager på støy for publikum

Virksomheten må ha et system for loggføring av klager fra naboer, jf. interkontrollforskriften⁵.

7.4 Vegetasjon

Vegetasjon rundt banen har en lyddempende effekt på lydnivået utenfor anlegget. Vegetasjon rundt banen bør forbli urørt. Om vegetasjon skal fjernes må dette miljørisikovurderes jf. pkt. 9.1.

8 Avfall

8.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

⁵ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Interkontrollforskriften) – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁶

Farlig avfall kan ikke fortynnes med den virkning at det blir regnet som ordinært avfall. Ulike typer farlig avfall kan ikke sammenblandes hvis dette kan medføre fare for forurensning eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. Farlig avfall kan heller ikke blandes sammen med annet avfall, med mindre det letter den videre behandlingen av det farlige avfallet og dette gir en miljømessig minst like god løsning.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andre produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt eller eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldene regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

9 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

9.1. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

9.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

9.3 Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

9.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal brannvesenet (110) varsles i henhold til gjeldende forskrift⁷. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller.

10 Måling og beregning av utslipp

⁶ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

⁷ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

10.1 Generelt om måling og beregning av utslipp

Bedriften skal gjennomføre målinger og beregninger av utslipp til luft og vann hvis det blir nødvendig, samt støy i omgivelsene. Målinger og beregninger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp.

Målinger og beregninger skal gjennomføres etter et program som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måle- og beregningsprogrammet skal blant annet beskrive fastlegging av målemetode og prøvetakningsmetode, utvalgelse av måleperioder, samt beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes.

Bedriften skal i forbindelse med utarbeidelse og revidering av måle- og beregningsprogrammet vurdere usikkerheten i målingene, og søke å redusere denne mest mulig.

Bedriften skal vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømmåling - prøvetaking - analyse - beregning) og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå. For alle målinger skal det være en prøvetakingsfrekvens som sikrer representative prøver.

10.2 Kvalitetssikring av målingene

Bedriften er ansvarlig for at måleutstyr, metoder og gjennomføring av målingene er forsvarlig kvalitetssikret blant annet ved å:

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Bedriften kan benytte andre metoder enn norsk eller internasjonal standard dersom særlige hensyn tilsier det. Bedriften må i tilfelle dokumentere at særlige hensyn foreligger og at den valgte metoden gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp.
- bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når volumstrømmåling, prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten dersom slik tjenesteyter finnes.
- delta i sammenlignende laboratorieprøving (SLP) og/eller jevnlig verifisere analyser med et eksternt, akkreditert laboratorium for de parameterne som er regulert gjennom presise grenseverdier, når bedriften selv analyserer.
- jevnlig vurdere om plassering av prøvetakingspunkter, valg av prøvetakingsmetoder og -frekvenser gir representative prøver. Denne vurderingen skal utføres av fagkyndig tredjepart.
- jevnlig utføre kontroll og kalibrering av måleutstyr

10.3 Program for utslippskontroll

Bedriften skal ha et program for utslippskontroll (måleprogram) som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

I programmet skal bedriften redegjøre for gjennomføringen av utslippskontrollen og kvalitetssikring av målingene.

Måleprogrammet skal inneholde:

- en redegjørelse for virksomhetens faktiske utslipp til luft og vann, samt støy, med en oversikt over alle utslippstrømmer, volum og innhold, til luft og vann
- en beskrivelse av de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømmmåling – prøvetaking – analyse – beregning) for hver strøm og komponent
- en beskrivelse av måleutstyr som benyttes til målinger, samt frekvens for måleutstyrskontroll og kalibrering
- en begrunnelse for valgte prøvetakingspunkter og prøvetakingsmetodikk (metoder og frekvens)
- en beskrivelse av valgte metoder/standarder for analyse
- hvis aktuelt, en begrunnelse for valgt frekvens for deltagelse i SLP og/eller verifisering av analyser med et akkreditert laboratorium
- en redegjørelse for hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir

Måleprogrammet skal holdes oppdatert.

11 Rapportering til forurensningsmyndigheten

Virksomheten skal innen 1. mars hvert år rapportere miljødata og eventuelle avvik fra tillatelsen for foregående år. I samme rapport skal virksomheten legge ved mottatte støyklager. Virksomheten må oppgi hvilke tiltak som er gjennomført for å lukke evt. avvik og støyklager. Virksomheten skal også legge ved terminliste for gjeldene år.

Rapporten til forurensningsmyndigheten skal sendes til postmottaket vårt. Virksomheten kan ved en senere anledning bli bedt om å rapportere via Altinn.

12 Nærmiljøtiltak

12.1 Forsøpling

Nærmiljøet rundt anlegget skal ikke forsøples. Opprydding av skjemmende avfall på og nær anleggsområdet skal skje fortløpende.

12.2 Oppfølging av nærmiljøulempene

Bedriften skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljøulempene som følge av virksomheten reduseres til et minimum. Dette forutsetter blant annet at bedriften foretar en systematisk oppfølging av klager på nærmiljøulempene, som for eksempel forsøpling, støy, støv, mv. Systematisk oppfølging av klager innebærer blant annet at virksomheten vurderer hensiktsmessigheten ved egne driftsrutiner og behov for eventuelle endringer, samt behov for akutte tiltak.

13 Eierskifte

Hvis bedriften overdras til nye eiere, skal melding sendes Statsforvalteren så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

14 Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Statsforvalteren.

Statsforvalteren kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Statsforvalteren kan pålegge eieren eller brukeren å stille ytterligere garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift⁸. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til forurensningsmyndigheten innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Statsforvalteren i god tid før start er planlagt.

15 Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

⁸ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

Vedlegg 1 – Liste over prioriterte miljøgifter, jf. pkt. 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 4 – 7.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloreten	TRI
Triklosan (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP

2,4,6 tri-tert-butylfenol

TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser

PFOS, PFOS-relaterte forbindelser

Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl salter av PFHxS og relaterte forbindelser

PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser

Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser

PFBS, PFBS-relaterte forbindelser

Perfluoroktansyre

PFOA

Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA

PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDODA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser

TBT

Trifenyltinnforbindelser

TFT, TPT

Dibutyltinnforbindelser

DBT

Dioktyltinnforbindelser

DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)

DEHP

Benzylbutylftalat

BBP

Dibutylftalat

DBP

Diisobutylftalat

DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan

D6

Dekametylsyklopentasiloksan

D5

Oktametylsyklotetrasiloksan

D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol

UV-320

2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol

UV-327

2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol

UV-328

2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol

UV-350

Vedtak i klagesak om tillatelse etter forurensningsloven for Elvedalen motor- og aktivitetssenter i Gjøvik kommune

Miljødirektoratet har mottatt klager på Statsforvalteren i Innlandet sitt vedtak om tillatelse etter forurensningsloven for Elvedalen motor- og aktivitetssenter. Vi har vurdert saken og finner grunn til å ta klagen fra Norsk Kongelig Automobilklub til følge. Vi endrer derfor Statsforvalterens vedtak av 30. november 2022.

Miljødirektoratet viser til klage fra Help forsikring AS, på vegne av Magne Engen, på Statsforvalteren sitt vedtak 30. november 2022. Klagesaken ble oversendt fra Statsforvalteren til Miljødirektoratet 8. februar 2023. Vi viser også til klage fra Norsk Kongelig Automobilklub (heretter KNA) på Statsforvalterens vedtak, oversendt til Miljødirektoratet 20. februar 2023.

Bakgrunn for saken

Statsforvalteren vedtok endret tillatelse etter forurensningsloven 30. november 2022 for Elvedalen motor- og aktivitetssenter. Anlegget hadde tidligere en tillatelse fra 26. mars 1987, og er plassert i tråd med reguleringsplan av 1986.

I forbindelse med revisjon av tillatelsen ble det gjennomført støysoneberegninger etter retningslinje T-1442/2016 som viser at støynivåene overholdes marginalt med anleggets drift i 2019. I støyrapport utarbeidet av Multiconsult 29. oktober 2019 ble det skissert mulige administrative og tekniske tiltak som kan bidra til støyreduksjon fra motorsportanlegget.

Statsforvalteren har i tillatelse av 30. november 2022 fastsatt grenseverdier for støy iht. retningslinje T-1442/2016, og vilkår for drift for ulike aktiviteter ved motorsportbanen. Statsforvalteren har videre innført flere av tiltakene skissert i støyrapporten fra Multiconsult, blant annet reduksjon i driftstid og begrensninger i antall kjøretøy på banen samtidig:

- Utleiekar/stor kart: 6 kjøretøy
- Cadett/mini: 12 kjøretøy
- MC: 5 kjøretøy

- Personbil: 12 kjøretøy

Miljødirektoratet besluttet 24. mars 2023 utsatt iverksetting av Statsforvalterens vedtak på bakgrunn av anmodning fra KNA 16. mars 2023.

Klagers argumenter

Klagen fra Help forsikring AS

Klager viser til at støynivåene fra anlegget ligger på grensen av det som er tillatt. Usikkerheten i beregningsmetodene innebærer ifølge klager at det er usikkert om nærmeste bolig ligger under eller over grenseverdiene. I etterkant av støyberegningene har det blitt hugget skog og ryddet vegetasjon i området, hvilket etter klagers syn har forverret støysituasjonen ytterligere. Klager stiller seg skeptisk til at støymålingen er modellbasert i stedet for at det er foretatt målinger ved husene. Endelig burde målinger også vært foretatt når det gjennomføres stevner.

Klager har tidligere sendt inn legeerklæring for å underbygge belastningen støyen har medført. Klager har lenge ønsket en re-lokalisering av senteret da dette ville medført en reduksjon i støyplagene. Klager ber om at vedtaket oppheves.

Klagen fra Norsk Kongelig Automobilklub (KNA)

Ifølge KNA vil vilkårene om reduksjon i antall gokarter tillatt på banen samtidig innebære at idrettsarenaens aktiviteter må stanses. KNA viser videre til at lørdager er den viktigste treningsdagen for barn og unge. KNA viser til at tiden det er 30 gokarter på banen neppe er mer en 15-20 timer i løpet av et år.

KNA anmoder om at antallsbegrensningene for gokarter og forbudet mot lørdagstrening oppheves. Samtidig foreslår KNA andre endringer i driftstid og vilkår for ulike aktiviteter på banen som vil redusere støyen fra motorsportanlegget.

KNA mener det ikke er relevant at banen, før den ble bygget på 80- tallet, var tiltenkt en annen plassering. Banen er bygget og godkjent av alle naboer. KNA viser videre til at det er normalt å anslå en usikkerhet ved støymålinger, men at dette ikke kan benyttes som argument for at grenseverdiene ikke overholdes når det motsatte er konkludert. Aktiviteten ved baneanlegget er vesentlig redusert i forhold til tidligere tillatelse, noe som vil minimere ulempene naboer har opplevd tidligere.

Statsforvalterens merknader til klagen

Miljødirektoratet har oppsummert Statsforvalterens merknader til begge klagen samlet. Vi viser til Statsforvalterens utdypende vurderinger i klageoversendelsene 8. februar og 20. februar 2023.

Statsforvalteren viser til at flytting av gokartbanen ble nabovarslet 11. oktober 1989, og at naboer i den forbindelse signerte på at de ikke hadde innvendinger mot anleggets plassering. Når det gjelder fjernet vegetasjon viser Statsforvalteren til støyretningslinjens veileder, M-128/2014, hvor

det fremgår at vegetasjon (trær, skog, hekk, m.m.) sjelden har vesentlig støydempende effekt. Statsforvalteren vurderer fjernet vegetasjon og skog på nabotomt til Elvedalen motor- og aktivitetssenter til å være uten betydning for Magne Engen.

Med bakgrunn i KNA sin klage 16. februar 2023 om nødvendig fremtidig drift av anlegget vurderer Statsforvalteren at det bør gjøres endringer i tillatelse av 30. november 2022. Trening med gokart og bil bør etter Statsforvalterens syn kunne skje på lørdager innenfor fastsatte driftstider. I tillegg anbefaler Statsforvalteren å tillate en økning i antall kjøretøy på banen samtidig:

- Utleiekart: 6 kjøretøy
- Stor kart: 15 kjøretøy
- Cadetti/mini: 15 kjøretøy
- Stor kart og cadetti/mini under motorsportstevner: 30 kjøretøy

For øvrig vil trening med MC (motersykler) utgå fra tillatelse av 30. november 2022.

Statsforvalteren vurderer at Elvedalen motor- og aktivitetssenter har redusert aktiviteten på anlegget tilstrekkelig slik at støyen med sikkerhet kommer under grenseverdiene.

Miljødirektoratets vurderinger

Help forsikring AS anses for å ha rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28, og for å ha fremsatt klagen innen utløpet av klagefristen, jf. forvaltningsloven §§ 29-30.

KNA anses for å ha rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Miljødirektoratet viser til vår tidligere beslutning 24. mars 2023 om å ta KNA sin klage opp til realitetsbehandling til tross for oversittelse av klagefristen.

Miljødirektoratet skal som klageinstans se til at Statsforvalteren under behandlingen av saken har fulgt de lover, forskrifter og saksbehandlingsregler som gjelder på området. Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den.

Klagen fra Help forsikring AS

Anførsler knyttet til støyberegning- og målinger

Når det gjelder beregninger av støyforurensning, understreker Miljødirektoratet at det skal brukes offisielt godkjente måle- og/ eller beregningsmetoder som er best mulig egnet til å beskrive den faktiske situasjonen og dermed den faktiske støybelastningen for naboer. Dette må vurderes av kompetente fagmiljøer i det enkelte tilfellet hva som vil være godt nok for å gi et representativt bilde av den faktiske støysituasjonen.

For Elvedalen motorsportsenter er det gjort målinger av støyen fra de aktuelle støykildene ved anlegget, og disse målingene er lagt til grunn for beregningene som er utført. Fra støyrapporten fremkommer det at programmet Cadna/A versjon 2019 er benyttet i beregningene. Programmet beregner i henhold til Nordisk beregningsmetode. Miljødirektoratet kan ikke se at klagers

anførsler gir grunnlag for å stille spørsmål ved den framlagte dokumentasjonen med tanke på støyutredning, i henhold til gjeldende standardiserte metodikk og regelverk.

Anførsler knyttet til støynivået fra anlegget

Miljødirektoratet viser til at støyberegninger alltid er forbundet med en viss usikkerhet, knyttet til valg av beregningsforutsetninger, kildedata og andre inngangsparametere. Vi leser av støyrapporten at beregningene tar utgangspunkt i oppgitte driftstider av anleggets brukere i 2019. Gjeldende tillatelse ved tidspunktet for støyberegningene var tidligere tillatelse av 1987. Støyrapporten av 29. oktober 2019 konkluderer med at grenseverdiene iht. retningslinje T-1442/2016 overholdes marginalt slik anlegget ble driftet ved beregningstidspunktet. Usikkerheten i beregningsmetoden er beregnet til ca. +/- 2 til 3 dB. Nærmeste bolig ligger 1 dB under grensen for gul støysone. Nabobebyggelse for øvrig, inkludert Magne Engen sin bolig, ligger godt utenfor gul sone, med marginer på 7-8 dB.

Vi merker oss at Statsforvalteren, med bakgrunn i KNA sin klage, anbefaler endring av tillatelsen ved å tillate en økning i antall stor kart (*maksimalt 15 kjøretøy*) og cadetti/mini (*maksimalt 15 kjøretøy*) samtidig på banen under normal åpningstid. I tillegg anbefales det å tillate lørdagstrening, og inntil 30 gokarter under stevner (*inntil 3 helger i året*). Etter Miljødirektoratets forståelse er ovennevnte endringer ivaretatt i støyberegningene som er utført, og innebærer ingen økning i aktivitet sett i forhold til tidligere drift og tillatelse av 1987.

Miljødirektoratet har under klagebehandlingen videre fått opplyst at utleie av gokart ved Elvedalen motorsportsenter ble avviklet i 2021. Ut fra støyrapporten fremkommer det at kjøring med gokart til utleievirksomhet innebar et betydelig støybidrag for omgivelsene.

Miljødirektoratet vurderer at ovennevnte endringer, sammenholdt med andre fastsatte vilkår i ny tillatelse, må anses å innebære at støynivået fra anlegget med sikkerhet ligger under fastsatte grenser i tillatelsen. Vi vil legge til at revidert tillatelse av 2022 innebærer innstramninger i støygrenser, driftstid og antallsbegrensninger på kjøretøy sett i forhold til tidligere tillatelse av 1987.

For øvrig viser vil til tillatelsens punkt 11 om årlig rapportering til forurensningsmyndigheten om antall støyklager og antall støyhendelser ved anlegget. Det skal redegjøres for årsaken til de enkelte klagen, og eventuelle tiltak som er gjennomført.

Anførsler knyttet til hugget skog og ryddet vegetasjon

Miljødirektoratet viser til at vegetasjon sjelden har vesentlig støydempende effekt. Man kan ikke regne med en samlet demping pga. vegetasjon utover 4 dB, som betinger tett skog som bryter lydbanen effektivt over en lengde på minst 200 m (T-1442/2021). Miljødirektoratet er enig med Statsforvalterens vurdering om at fjernet vegetasjon og skog ikke kan anses å være av støymessig betydning for klager.

Anførsler knyttet til plasseringen av anlegget

Miljødirektoratet merker oss at banen opprinnelig var tiltenkt en plassering lenger sørøst på området. Flytting av banen til dagens plassering ble imidlertid nabovarslet uten innvendinger 11. oktober 1989. Banen ligger i dag i tråd med vedtatt reguleringsplan av 1986.

Klagen fra Norsk Kongelig Automobilklub (KNA)

Ifølge KNA vil reduksjonen i antall gokarter tillatt på banen i den nye tillatelsen innebære at idrettsarenaens aktiviteter må stanses. Elvedalen motor- og aktivitetssenter kan ifølge KNA ikke driftes dersom det ikke tillates 30 gokarter under stevner. KNA viser videre til at lørdager er den viktigste treningsdagen for barn og unge.

Miljødirektoratet oppfatter at anlegget overholder støygrensene fastsatt i tillatelsen med 30 gokarter kjørende samtidig. Ifølge KNA forekommer aktivitet med inntil 30 gokarter heller ikke mer enn 15-20 timer i året. Fordi vilkårene KNA klager på er avgjørende for om banen i praksis kan driftes og benyttes treningsarena for barn og unge, vurderer Miljødirektoratet at klager bør gis medhold på disse punktene.

Oppsummering

Miljødirektoratet gir KNA medhold på klagen som går på begrensninger i antall karter på banen og trening med gokart og bil på lørdager innenfor fastsatte driftstider. Vi imøtekommer Statsforvalterens foreslåtte endringer i sin klageoversendelse 20. februar 2023.

Miljødirektoratet mener imidlertid at tillatelsens punkt 1 slik den står i tillatelsen 20. november 2022 kan være vanskelig å forholde seg til for naboene, samtidig som den fremstår som lite etterprøvbart for forurensningsmyndigheten. Etter vårt syn bør tillatelsens ramme tydeliggjøres slik at den representerer anleggets faktiske driftsmønstre. Videre bør kjøretøykategorier og aktivitetstyper som ikke lenger skal benyttes på banen utgå av tillatelsen, herunder utleiekart og trening med MC (motersykler). Vi har derfor gjort endringer av tillatelsens punkt 1.

Vedtak

Miljødirektoratet endrer Statsforvalterens vedtak.

Pkt. 1 Tillatelsen ramme erstattes av dokumentet vedlagt denne klageavgjørelsen.

Vedtaket er fattet etter forvaltningsloven § 34 fjerde ledd og forurensningsloven § 11.

Dere kan ikke klage på vedtaket.

Vi ber om at Statsforvalteren oppdaterer tillatelsesdokumentet i tråd med klageavgjørelsen.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Signe Nåmdal
avdelingsdirektør

Ragnhild Orvik
seksjonsleder

Likelydende brev sendt til:

KNA AVDELING OPPLAND

Kjell Arne Eide Torke terrasse 10, 2819 GJØVIK

Help forsikring AS

Postboks 1870 Vika, 0124 OSLO

Statsforvalteren i Innlandet

Postboks 987, 2604 LILLEHAMMER

Vedlegg:

Pkt. 1 Tillatelsen ramme – endret av Miljødirektoratet

Kongelig Norsk Automobilklubb
Gamle Mossevei 55
1420 SVARTSKOG
Att.Børre Skiaker

Saksbehandler, innvalgstelefon
Jonas Oliver Elnes, 61 26 60 84

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven - Elvedalen motor- og aktivitetssenter - KNA avd. Oppland

Statsforvalteren vedtar ny tillatelse etter forurensningsloven for Elvedalen motor- og aktivitetssenter eid av KNA avd. Oppland. Utslippstillatelsen med vilkår er vedlagt dette brevet. Statsforvalteren vedtar samtidig gebyrsats for vårt arbeide med vedtaket om ny tillatelse.

Vi viser til deres søknad av 14.12.2020, vår oversendelse av utkast til vedtaket og tillatelsen 18. februar 2021 og ellers korrespondanse i saken.

Nedenfor følger en redegjørelse for saken og våre vurderinger og konklusjoner.

Bakgrunn

Elvedalen motor- og aktivitetssenter i Snertingdal har en tillatelse i medhold av forurensningsloven fra 1987. Tillatelsen omfatter aktiviteter på speedwaybane, motocrossbane, sykkelcrossbane, gokartbane, øvingsbane, trialområde og rallycrossbane, og regulerer i hovedsak støyutslipp, treningstider og tidspunkter for stevner. Naboene til motor- og aktivitetssenteret har klaget på støy fra anlegget siden oppstarten på 80-tallet.

Det ble avholdt et møte om Elvedalen den 12. september 2017 mellom Kongelig Norsk Automobilklub (KNA) avd. Oppland, Gjøvik kommune, GHMT og Fylkesmannen i Oppland (nå Statsforvalteren i Innlandet). Der ble det avtalt at KNA skulle søke om ny utslippstillatelse for Elvedalen. Søknaden skulle opprinnelig være sendt Statsforvalteren innen 1. august 2018, men ble forsinket på grunn av utarbeidelse av en støykartlegging av motor- og aktivitetssenteret. Statsforvalteren fikk oversendt en støyrapport til gjennomlesning den 4.11.2019. Statsforvalteren mottok søknaden fra Elvedalen motor- og aktivitetssenter den 14.12.2020 med vedlagt støyrapport. De gjennomførte støymålingene ligger på grensen for maksimalt støynivå tillatt i tillatelsen. I rapporten blir det foreslått en rekke tiltak for å redusere støyen ytterligere.

Virksomheten opplyser om at speedway, motorcross, trial og rallycross er aktiviteter som ikke foregår på anlegget lengre og vil dermed utebli fra ny tillatelse. Driften på Elvedalen motor- og

aktivitetssenter inkludere utleie-gokart, vanlig gokart, noe gateregistrert MC kjøring/opplæring og personbilkjøring.

Gjeldende tillatelse inneholder hverken klare driftstider eller rapporteringskrav på utslipp.

Høring

Søknaden ble kunngjort i avisen Oppland Arbeiderblad og på Statsforvalterens nettsider. I tillegg ble Gjøvik kommune bedt om å legge saksdokumentene ut til offentlig gjennomsyn. Søknaden ble sendt på høring til Gjøvik kommune med brev av 12.02.2021.

Det kom inn følgende uttalelser til søknaden.

Miljørettet helsevern IKS (tidligere Gjøvikregionen helse- og miljøtilsyn IKS) har følgende innspill til høringen av 11.03.2021:

«STØY:

Miljørettet helsevern IKS har mottatt klager fra naboer på støy fra Elvedalen motor- og aktivitetssenter over flere år. På møtet den 12.09.17 mellom Statsforvalteren i Innlandet, KNA Oppland, Gjøvik kommune og Miljørettet helsevern IKS ble det drøftet enkelte tiltak som kan iverksettes for å ta mer hensyn til naboenes nåværende situasjon, som lyddemping av eksospotter, utskiftning av dekk og bedre varslingsrutiner i forkant av stevner. Vi forutsetter at disse tiltakene tas i betraktning, i tillegg til de støyreducerende tiltakene som er beskrevet i Multiconsults rapport, kapittel 7:

«Dersom forutsetningene for beregningene skulle bli forandre til mer eller mindre aktivitet, kan det være nyttig å være oppmerksom på noen muligheter som følger:

Administrative tiltak

Avsluttet kjøring med gokart kl 19 istedenfor kl 20 vil redusere Lden ved nærmeste bolig med 1-2 dB. Reduksjon av midlere antall samtidige karter fra 12 til 6 vil gi en reduksjon på ca 3 dB, enten som et alternativ eller i tillegg til annen reduksjon i støyinnivå. På samme vis vil en økning av antall samtidige kjøretøy gi en tilsvarende økning i støyinnivå, og kunne føre til en overskridelse av grenseverdien for Lden.

Tekniske tiltak

Eksosanlegg med bedre lyddemping, 5-10 dB, for store og mini-karter kan redusere Lden med 3-5 dB. Ytterligere reduksjon krever tiltak også på leiekarter.

Skjermingstiltak

Støyvoller eller støyskjermer av rimelig praktisk størrelse vil ha liten effekt.»

I samme støyrapport konkluderes det bl.a. med at grenseverdier for støy ved boligfasader og uteområder i henhold til T-1442 overholdes marginalt. Miljørettet helsevern IKS understreker viktigheten av å iverksette fungerende tiltak ved endring/utvidelse av virksomheten:

«Grenseverdier for støy ved boligfasader og uteområder i henhold til T-1442 overholdes marginalt. Nærmeste bolig, Austbø, ligger 1 dB under grensen for Gul sone for ekvivalent årsmidlet støysone, Lden. Ekvivalent støyinnivå Lden påvirkes mest av midlere antall kjøretøyer samtidig på banen, total bruk av banen og hvor mye som kjøres etter kl 19.

Margin til grenseverdi for maksimalstøy er 3 dB. Maksimalstøy er hovedsakelig bestemt av lydnivå fra det enkelte kjøretøy og hvor mange som kjøres samtidig.

Nærmeste boliger for øvrig ligger godt utenfor Gul sone, med marginer på 7-8 dB for Lden» (kapittel 6).

INFORMASJON TIL NABOER:

Det er viktig med god dialog og informasjon til naboer slik at disse for en forutsigbar støysituasjon. Dette gjelder bl.a. informasjon om åpningstider og planlagte arrangement/ stevner.

Under forutsetning at det tas hensyn til ovennevnte vilkår og at ytre påvirkningsfaktorer fra virksomheten holdes innenfor gjeldende tillatelser, grenseverdier og rammene i gjeldende reguleringsplan, har vi ikke innvendinger til at fornyet tillatelse gis.»

Håkon Jensen Lorens (Advokat hos HELP) på vegne av Magne Engen kommenterer følgende i sin uttalelse av 12.03.2021:

«Engen ønsker med dette å fremsette en protest på at utslippstillatelsen fra 1987 fornyes på like vilkår som tidligere fastsatt.

Protesten har sin begrunnelse i plasseringen av gokart-banen på eiendommen gbnr. 220/90. Slik banen ligger i dag er den plassert helt sørvest på tomten. Dette området på tomten er det som ligger nærmest boligbebyggelse. Da tillatelsen ble gitt på 80-tallet var det først tenkt at banen skulle ligge sørøst på tomten. Dette ville i tilfellet medført betydelig redusert støy for boligeiendommene som ligger vest for tomten – i Austby.

Vegetasjonen sørøst på tomten tillater også at banen plasseres lenger der. Per i dag er området sørøst på tomten uten utfordrende vegetasjon. Det består i et stort åpent areal som egner seg for plassering av en gokartbane. Banens nærmeste naboer vil ved plassering av banen i dette området være langt mer skjermet for lydforurensning enn slik det er med dagens plassering.

I dag er Engen sin eiendom kun rundt 300 meter fra banen. Dette medfører unødvendig mye støy for ham sett hentil hvilke alternativ som foreligger. Det bes etter dette om at man ved vurderingen av fornøyelse av utslippstillatelsen vurderer flytting av anlegget som et vilkår for fornyelse. På den måten vil man skjerme banens nærmeste naboer.»

Magne Engen kommenterer følgende i sin uttalelse av 12.03.2021:

Magne har sendt inn en rekke dokumenter som viser at han har arbeidet med å forhindre videreutvikling av banen siden virksomhetens oppstart, samt dokumentasjon angående flytting av banen nærmere naboene enn først planlagt og tidligere støyklager.

Magne har også sendt inn en legeerklæring som viser at støy fra motorsportbanen har vært belastende for han.

Kort oppsummert ønskes det at banen flyttes lengre fra naboene eller at virksomheten legges ned på grunnlag av støybelastningen anlegget medfører.

Anita Røste kommenterer følgende i sin uttalelse av 10.03.2021:

«Jeg bor i nærheten av Elvedalen motor- og aktivitetssenter (EMA) og vil derfor påpeke at støy fra aktiviteten ved virksomheten varierer svært mye. Dette kan best beskrives slik at noen ganger er støyen slik at jeg uten problem kan sitte ute på verandaen og snakke i telefonen, mens jeg andre ganger ikke kan høre hva som blir sagt og må gå inn i huset/stenge lyden ute.

Jeg erfarer at støyen varierer med værdraget, dvs. retning og styrke på vinden og temperatur påvirker hvordan lyden bærer. Lyden kan enkelte dager oppfattes på samme nivå som ved min bolig, flere kilometer bortover i terrenget/skogen.

På dager hvor forholdene er slik at temperaturen stiger med høyden (inversjonslag), vil dette laget fungere som et «lokk» som reflekterer lyden nedover, lydnivået blir høyere og lyden kan høres over lengre avstander (1.)

Jeg har lest støyrapporten fra Multiconsult og forstår det slik at det er gjort to(?) målinger ved boliger i nærheten av EMA. Jeg leser også i rapporten at grenseverdiene for støy ved boligfasader og uteområder overholdes marginalt når målingene er gjort. Siden jeg oppfatter at støyen varierer svært mye, er det rimelig å anta at den derfor vil ligge over grenseverdiene enkelte ganger.

Da livskvaliteten til fastboende påvirkes negativt av støyen fra EMA, må det gjøres flere støymålinger over en lengre periode. Da vil man få tall for dB ved ulike vind- og temperaturforhold, og et mer riktig bilde av støyen ved boligene.

Det er i rapporten foreslått støyreducerende tiltak. Hvis EMA skal kunne fortsette aktiviteten ved senteret må det pålegges reduksjon i antall karter per kjøring, eksosanlegg med bedre lyddemping og endring av tidspunkt for avsluttet kjøring. Dette kan bedre støyforholdene for oss i boligområdet. Det finnes også elektriske kjøretøyer som kan benyttes.»

Peter Kvalsvik kommenterer følgende i sin uttalelse av 04.03.2021:

«Gokartbane er ikke anlagt som beskrevet i opprinnelig søknad fra 1987. Støyvoller er heller ikke etablert etter opprinnelige planer. Støykartet viser ikke variasjoner som følge av vær og vind. Dager med trekk fra Vest er det lite støy der vi bor, men kommer værdraget fra Øst er støyen slik at det er ubehagelig å sitte ute. Bruk av anlegget bør begrenses maksimalt, helst avvikles. Vi har nok støy de dagene det er aktivitet på skytebanen som ligger like ved anlegget.»

Statsforvalteren i Innlandet sendte uttalelsene til Elvedalen motor- og aktivitetssenter den 07.04.2021 for kommentarer. Tiltakshaver hadde i sin uttalelse datert 30.04.2021 følgende merknader til uttalelsene:

«Elvedalen motor- og aktivitetssenter har en godkjent utslippstillatelse. Vi har forstått det slik at det er ønskelig med en gjennomgang av utslippstillatelsen fra 1986. Det er gjennomført støymålinger og innspill til en mer presis beskrivelse av en begrenset aktivitet på senteret, sammenlignet med det som kommer frem av utslippstillatelsen fra 1986. For eksempel er speedway, motocross, trial og rallycross aktiviteter utelatt i vår søknad om fornyelse av utslippstillatelsen.

Støymålingene som nylig er gjennomført viser at aktivitetssenteret kan holde seg innenfor gjeldende støygrenser med dagens aktivitet, men vi ser viktigheten av å informere naboer om når det er aktivitet, og i tillegg gi god informasjon om hvor naboer kan finne relevant informasjon om aktiviteten på senteret. Dette vil vi ta opp med det frivillige apparatet som har ansvaret for driften av Elvedalen motor- og aktivitetssenter.

Når det gjelder håndheving av tidspunkter for trening og antall gokarter på banen, så vil vi sørge for at de frivillige er godt opplyst og forstår viktigheten av at dette håndheves strengt og ihht. utslippstillatelsen.

Det pågår utvikling og testing av kjøretøyer med elektrisk motor og lavere motorstøy. Dette vil trolig bli mer tilgjengelig med tiden, men pr i dag er det ingen etablerte mesterskap med elektriske gokarter i Norge.

KNA vil uansett følge utviklingen og se på muligheter for å benytte elektriske gokarter i tiden fremover for om mulig å redusere støy. Dette gjelder både utleiekarter og for trening/konkurranse.

For øvrig kan det bemerkes at Elvedalen motor- og aktivitetssenter kan sammenliknes med andre idrettsarenaer som f.eks. fotballstadion eller en håndballhall drevet av frivillige ildsjeler. Det formodes at folkehelsen i vid forstand blir bedre ivaretatt gjennom å ha et motorsport tilbud til barn og unge som ikke finner sin plass i andre idretter, sammenliknet med å ikke ha et slikt tilbud.»

Statsforvalterens vurdering

Aktuelle lovverk

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Ytterlige endringer i tillatelsen

Det er gjort endringer i tillatelsen slik at den samsvarer med gjeldende mal for tillatelser etter forurensningsloven.

Følgende anses som de mest betydelige endringene:

Normal åpningstid

Det var ikke listet opp bestemte åpningstider i den tidligere tillatelsen. Vi har inkludert åpningstidene i den endrede tillatelsen (punkt 1.1) for å gi bedre oversikt over aktiviteten på anlegget.

Søn- og helligdager holdes anlegget stengt, med enkelte unntak (se neste punkt). Begrunnelsen for dette er at den støymessige belastningen reduseres for naboene når de har forutsigbare åpningstider å forholde seg til, samtidig som Elvedalen motor- og aktivitetssenter får gjennomført stevner og treff etter behov.

Unntak av driftstider

Dette punktet (1.2 i tillatelsen) har blitt lagt til i tillatelsen ettersom anlegget må holdes stengt på søn- og helligdager. Unntaket gjelder for inntil 3 søndager i året på stevner og inntil 3 søndager i året på treff.

Ytterligere støyreducerende tiltak:

Antall kjøretøy på banen reduseres i punkt 1.3 i tillatelsen. Ved anledning skal det vurderes å bruke elektrisk bil og benyttes eksosanlegg med bedre lydemping.

Konklusjon

På Miljødirektoratet sin hjemmeside står det:

Forskning viser at støy kan gi psykisk stress, og helseplager som muskelspenninger og muskelsmerter. Støy kan også være en medvirkende årsak til høyt blodtrykk og utvikling av hjertesykdom.

Det er ikke bare støynivået målt i desibel som avgjør om støy er skadelig eller ikke. Hvor lenge støyen varer og hvor ofte man blir utsatt for den, er også viktig.

I Miljødirektoratets «Veileder til retningslinje T-1442: Behandling av støy i arealplanleggingen» står det at det er flere aktuelle tiltak som kan bidra til å redusere støynivået fra nye anlegg. Både skjerming og bruksbegrensninger kan være aktuelt. Det pekes imidlertid på at slike begrensninger i kjøretid må avklares med anleggseier slik at behovet for å begrense kjøretid er veid opp mot anleggseierens behov for fleksibilitet.

Vi anser det mer hensiktsmessig og økonomisk å redusere støynivået ved å regulere aktiviteten, enn å skjerme anlegget ytterligere for støy.

Statsforvalteren vurderer at miljørisikoen forbundet med de omsøkte endringene er akseptabelt. Dette under forutsetning at virksomheten utfører aktiviteten som beskrevet i søknaden og i tråd med vilkår i tillatelsen, samt at andre aktiviteter reguleres ytterligere for å gi en forutsigbar støybelastning for naboene.

Vedtak om gebyr

Vi viser til vårt varsel om gebyr i brev av 18. februar 2021. I varselet ble det gitt frist til å kommentere. Vi har ikke mottatt noen kommentarer på dette varselet.

Statsforvalteren i Innlandet vedtar med dette at KNA avd. Oppland skal betale et gebyr på 67 600,- (sats 5) for vårt arbeid med tillatelse etter forurensningsloven, jf. forskrift om begrenning av forurensnings (forurensningsforskriften) § 39-4. Gebyrstørrelse er fastsatt på bakgrunn av ressursbruk. Faktura vil bli ettersendt fra miljødirektoratet og gebyret vil forfalle 30 dager etter fakturadato.

Klagerett

Vedtaket, herunder også plassering i gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages

Med hilsen

Tore Pedersen (e.f.)
avdelingsdirektør

Jonas Oliver Elnes
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven - Elvedalen motor- og aktivitetssenter

Kopi til:

Håkon Jensen Lorens / Magne Engen

Anita Røste

Peter Kvalsvik

MILJØRETTET HELSEVERN IKS

INNLANDET POLITIDISTRIKT

HELP FORSIKRING AS

Siren Gaden Rossemyr

Austdalfeltv. 62

2838

SNERTINGDAL

Studievegen 7

2815

GJØVIK

Postboks 355

2303

HAMAR

Postboks 1870 Vika

0124

OSLO